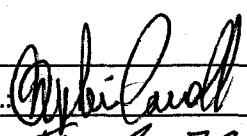
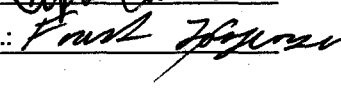

KI-notat nr.: 1/2010 Bakgrunnsnotat

Søker/sak:	Namdalseid kommune/Søknad om reetablering av to kraftverk og regulering av Storvatnet og Statlandvatnet.	
Fylke/kommune:	Nord-Trøndelag/Namdalseid	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:
Saksbehandlere:	Pernille D. Bruun / Frank Jørgensen	Sign.:
Dato:	20 APR 2010	
Vår ref.:	NVE 200800108-27 ki/frjo	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	

Søknad om tillatelse til reetablering av kraftproduksjon i Namdalseid kommune, Nord - Trøndelag

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Uttalelser til søknaden	5
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	17
Norges vassdrags - og energidirektorats (NVEs) merknader	21
NVEs vurdering	26
NVEs konklusjon	30

Sammendrag

Namdalseid kommune har sendt inn konsesjonssøknad til NVE om tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering av Storvatnet med 4,5 meter, senere endret til 3 meter og Statlandvatnet med 2,7 meter, samt reetablering av Storfossen og Lillefossen kraftverk.

En del av søknaden gjaldt økt vannuttak til et eksisterende settefiskanlegg som ikke har konsesjon etter vassdragslovgivningen. Det er Namdalseid kommune som også står som søker for denne delen av tiltaket, men etter NVEs syn må en ev. konsesjon måtte meddeles den som reelt sett står som ansvarlig for vannuttaket. Før det er avklart om Namdal settefisk AS etter avtale med kommunen kan tre inn som ev. konsesjonær vil ikke NVE sluttbehandle denne delen av søknaden. Søknaden om vannuttaket har imidlertid inngått som del av høringen, og NVE kan fatte vedtak for den delen av søknaden når forholdet mellom kommunen og settefiskanlegget er avklart. NVE har i vurderingen like fullt lagt vekt på at en eventuell tillatelse til regulering av Storvatnet og Statlandvatnet også vil bidra til å sikre vannforsyningen til settefiskanlegget innefor dagens driftsmønster.

Det er søkt etter vannressursloven § 8 da reguleringen i henhold til søknad primært skulle utnyttes til settefiskproduksjon. Søknaden behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov. Det har i ettertid kommet fram at Namdalseid kommune ønsker å benytte reguleringen til kraftproduksjonen der de selv er tiltakshaver. I brev av 17.12.2009 har kommunen lagt fram dokumentasjon på at reguleringene ikke vil komme over grensen på 500 naturhestekrefter i noen av fallene og søknaden kan derfor behandles etter vannressursloven uavhengig av formålet med reguleringen.

Prosjektområdet ligger i Namdalseid kommune i Nord-Trøndelag. Nedbørfeltet for Storfossen kraftverk er på 17,7 km². Topografien er variert og består av noe snaufjell, relativ stor effektiv sjøprosent, noe myr og en del skog. Influensområdet er påvirket av flere tekniske inngrep og vil i følge søknaden ikke redusere INON områder. I følge DNs kart og miljødata vil reguleringen av Storvatnet redusere relativt store områder av INON sone 2 og noe i sone 1. NVE tar likevel hensyn til at Storvatnet har vært regulert tidligere og fortsatt er regulert noe i dag. Rundt vannene ligger samlet et 20-talls hytter.

Ved planlagt inntak i Storfossen er middelvannføringen på ca. 700 l/s. Berørt elvestrekning vil bli om lag 700 meter lang. Eksisterende rørgate på nordsiden av elva er planlagt benyttet. Planlagt installert effekt er på 0,48 MW med en maksimal slukeevne på 0,9 m³/s. Midlere årsproduksjon er beregnet til 3,3 GWh. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i søknaden. Utbyggingskostnaden er beregnet til 10,8 mill. kr.

Ved planlagt inntak i Lillefossen er middelvannføringen ikke oppgitt, men vil være omtrent som for Storfossen. Berørt elvestrekning vil bli om lag 20 meter lang. Eksisterende rørgate er planlagt benyttet. Planlagt installert effekt er på 86 kW med en maksimal slukeevne på 1,1 m³/s. Midlere årsproduksjon er beregnet til 0,64 GWh. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i søknaden. Utbyggingskostnaden er beregnet til 2,9 mill. kr.

For å sikre vann til settefiskproduksjon og øke kraftproduksjonen er det planlagt å regulere Storvatnet med 3 meter og Statlandvatnet med 2,7 meter. Dette tilsvarer et reguleringsmagasin på 14,2 mill. m³. Mellom de to vannene renner vannet i et kort bekkedar på ca. 100 meter med 22 meters fall fra Storvatnet og ned til Statlandvatnet. Her er det planlagt en minstevannføring på 45 l/s.

Naturvernforbundet er eneste høringsinstans som frarår en utbygging. De andre høringsinstansene som har uttalt seg er positive til tiltaket på visse vilkår. I følge høringsuttalelsene ligger den største konflikten i reguleringen av Storvatnet og de negative konsekvensene tiltaket vil få for biologisk mangfold, landskap og friluftsliv. Storvatnet har mange grunne partier og store deler vil bli tørrlagt ved en regulering som omsøkt. For både Storvatnet og Statlandvatnet er det påpekt at det hekker storlom. Av høringspartene blir det anbefalt å holde vannstanden stabilt høy i hekkeperioden. I det kunstige bekkeleiet mellom Storvatnet og Statlandvatnet finner vi de største biologiske verdiene med den rødlistede lavarten gullprikklav. I tillegg er det registrert kystgranskog med middels verdiklasse, og det antas med stor sannsynlighet at fossefall hekker på strekningen. I følge søker blir det ikke tekniske inngrep i dette området, samtidig som det er planlagt slipp av minstevannføring.

Storfossen og Lillefossen kraftverk vil gi et positivt bidrag i form av å sikre arbeidsplasser, økt kraftproduksjon og lokal verdiskapning i tillegg til at settefiskanlegget får sikret sitt vannbehov i tørre perioder i større grad enn i dag. De største negative konsekvensene av ei ev. utbygging vil etter NVEs syn være reguleringen av Storvatnet og Statlandvatnet med tanke på landskap, friluftsliv og biologisk mangfold.

Med begrensninger i reguleringshøydene for Storvatnet og Statlandvatnet i hekkesesongen for storlom, og også en viss begrensning videre frem til 1. september i reguleringshøyden for Storvatnet av hensyn

til landskap og friluftsliv, og med krav om minstevannføring hele året, mener NVE at en reetablering av kraftverkene, samt regulering av Storvatnet og Statlandvatnet vil være et miljømessig akseptabelt inngrep.

NVE mener fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE anbefaler at Namdalseid kommune får tillatelse til å bygge Storfossen og Lillefossen kraftverk samt regulering av Storvatnet og Statlandvatnet på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Namdalseid kommune på vegne av seg selv, datert 02.04.08, om tillatelse etter vannressursloven til reetablering av to kraftverk, regulering av to vann samt økt uttak av vann fra Statlandvassdraget for settefiskproduksjon:

"Namdalseid kommune ønsker å utnytte vannfallet i Statlandelva i Namdalseid kommune i Nord. Trøndelag fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *å reetablere Storfossen kraftstasjon. Det søkes om å reetablere kraftproduksjon i Storfossen med generatorstørrelse på 480 kw og produksjon på 3,3 Gwh/år. Eksisterende kraftstasjonsbygg i Storfossen restaureres og benyttes.*
- *å reetablere Lillefossen kraftstasjon med generatorstørrelse på 90 kw og produksjon på 0,64 Gwh/år. Utbygging av Lillefossen er i dag ulønnsom, men i samråd med NVE vurderes tiltaket samtidig da dette ikke er til hinder for de øvrige tiltakene.*
- *å regulere Storvatnet mellom LRV på kote 129,5 og HRV på kote 134*
- *å regulere Statlandvatnet mellom LRV på kote 107 og HRV på kote 109,5*
- *å etablere tilleggsrør for tapping av vann fra Strupindammen (kote 24) til Namdal Settefisk AS. Røret dimensjoneres rent teknisk for mulig tapping av middelvannføring ved Strupin = 974 l/s.*
- *å drifte uten minstevannføring fra Sjølidammen, Lillefossen og Strupindammen.*
- *å tappe 2000 l/min = 33 l/s fra Sjølirøret gjennom eksisterende 160 mm rør tilhørende Forsvaret.*

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- *bygging og drift av Statland kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden."*

Hoveddata

Tilsig		Sjålidammen	Areal nedstrøms Sjålidammen til Strupin	Middelvannføring Strupin Totalt
Nedbørfelt	km ²	17,7	7,3	25
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	22,33	8,06	30,39
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	40	35	39
Middelvannføring	l/s	708	256	974

Vannveg		Sjålia	Sjøledning		Forsvarsdep. vannledning
			Ny	Eksisterende	
Rørlengde	m	700+200	850	850	2500
Dimensjon	mm	750+900	900	2x400	160

Kraftverk		Storfossen	Lillefossen
Inntak Statlandvatnet	moh.	108	35,7
Avløp	moh.	40	25
Lengde på berørt elvestrekning	m	700	20
Brutto fallhøyde	m	68	10,7
Netto fallhøyde	m	65	10
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,149	0,021
Slukeevne, maks	l/s	900	1100
% av middelvannføring	%	130	130
Slukeevne, min	l/s	200	200
Tilløpsrør, diameter	mm	900	900
Tilløpsrør, lengde	m	900	20
Installert effekt, maks	kW	480	86
Årsproduksjon	GWh/år	3,3	0,64

Magasin, eksisterende		Storvatnet	Statlandvatnet
Magasinvolum	mill. m ³	10,3	3,9
HRV	moh.	134	109,7
LRV	moh.	129,5	107

Uttalelser til søknaden

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Namdalseid kommune vedtok følgende i kommunestyret den 12.06.2008:

"Kommunen har tidligere vurdert areal-, ressurs- og samfunnsmessige spørsmål knyttet til saken gjennom utredningene som ligger til grunn for søknaden om konsesjon. Kommunens uttalelse gjelder derfor interesseavveininger knyttet til slike tema med bakgrunn i de spørsmål som har vært gjenstand for interesse i den lokale høringen.

Den lokale høringen har ikke avdekket nye interessekonflikter som ikke har vært vurdert av kommunen før søknad om konsesjon. Det har heller ikke framkommet vesentlige nye momenter i saken som tilsier at søknaden bør undergis en annen vurdering i forhold til areal-, ressurs- og samfunnsmessige forhold. Det legges da til grunn at spørsmål som gjelder evt. justering av konseptet må avklares i en etterfølgende prosess mellom NVE og kommunen.

De samfunnsmessige effektene av prosjektet i forhold til lokal sysselsetting, verdiskaping og utvikling må tillegges vesentlig vekt, spesielt effektene i forhold til settefiskproduksjon.

Økt utnyttelse av det lokale naturressursgrunnlaget vil være et svært viktig bidrag for positiv utvikling på Statland. Hensynet til økt vannforsyning for settefiskanlegget veier her svært tungt både samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk.

Det må videre tillegges stor vekt at saken gjelder reetablering av kraftproduksjon og økt vannuttak i et vassdrag som fra før er regulert, og der de tyngste inngrepene allerede er foretatt. Det har foregått kraftproduksjon med reguleringsmagasiner over en lang periode fram til nyere tid. Denne ble nedlagt som følge av konkurs, dvs. ikke motivert ut fra miljømessige eller allmenne hensyn. Vassdraget har ellers kontinuerlig vært underlagt aktiv regulering i forbindelse med nåværende vannuttak til settefisk og beredskapsmessige hensyn.

En må påregne at prosjektet medfører en noe mer aktiv bruk av reguleringsregimet som gjelder i dag, og at vannstandvariasjonene derfor blir større enn en har vært vant til de siste årene, spesielt i Storvatnet. Konsekvensene av dette mht ulemper for fritidsbebyggelse og allmenne interesser vurderes imidlertid som akseptable og bør tillegges mindre vekt enn hensynet til lokal ressursutnyttelse, lokal samfunnsutvikling og sysselsetting.

Kommunens faginstans på miljø anser at tiltaket har akseptable konsekvenser for registrerte naturverdier knyttet til biologisk mangfold i vassdraget. Det vises til vurderingene i saksframlegget for nærmere opplysninger. Dessuten til konsesjonssøknaden.

Spørsmålet om restriksjoner på bruken av elva som drikkekilde for beitedyr er forelagt kommunens faginstans på landbruk. Området nedstrøms Lillefossen omfatter bl.a. jordbruksareal der beiting med husdyr både er viktig for kulturlandskapsverdiene og landbruksproduksjonen. Det forutsettes derfor at vannbehovet for beitedyr løses.

I enkelte av de lokale høringsuttalelsene er det ellers pekt på uklarheter vedrørende berørte grunneiendommer og fritidsboliger. Det vises til vurderingene i saksframlegget for nærmere opplysninger om dette."

Rådmannens innstilling var likelydende med vedtaket i kommunen. Fra saksutredningen til kommunen referer vi følgende:

"Saksopplysninger

Namdalseid kommune har søkt om konsesjon for reetablering av kraftproduksjon og økt vannuttak til settefiskproduksjon i Statlandvassdraget. Det vises til kommunestyrets vedtak i sak 112/07. NVE har godkjent søknaden, og den er nå utlagt til høring og offentlig ettersyn med uttalelsesfrist 01.06.08. Nærmere opplysninger om tiltaket med beskrivelse, vurdering av virkninger og grunnlagsdata mv framgår av endelig konsesjonssøknad datert april 2008, jfr vedlegg 6.

Kommunen er høringsinstans for konsesjonssaker etter vannressursloven og energiloven og lokal plan- og bygningsmyndighet. Det er avklart at dette også gjelder ved behandling av saker der kommunen selv er søker.

Kommunen har tilskrevet alle registrerte grunneiere i området med informasjon om tiltaket og høringen. Det er videre gjennomført informasjonsmøte for grunneiere og åpent folkemøte 19.05.2008 på Statland. På informasjonsmøtet for grunneierne ble også privatrettslige forhold gjennomgått, og det ble fastslått en framgangsmåte for handtering av evt. uavklarte spørsmål.

Kommunen har tidligere vurdert areal-, ressurs- og samfunnsmessige spørsmål knyttet til saken gjennom utredningene som ligger til grunn for søknaden om konsesjon. Det er naturlig at kommunens høringsuttalelse må gjelde interesseavveininger knyttet til slike tema med bakgrunn i de spørsmål som har vært gjenstand for interesse i den lokale høringen. Kommunen er i dette tilfellet gitt forlenget høringsfrist slik at også innholdet i lokale uttalelser kan vurderes så langt dette er kjent.

Spørsmål som gjelder evt. justeringer av det omsøkte konseptet, må behandles mellom NVE som konsesjonsmyndighet og kommunen som konsesjonssøker i en egen prosess etter offentlig ettersyn. Slike spørsmål er derfor ikke gjenstand for vurdering i denne saken. Tilsvarende gjelder også for privatrettslige spørsmål.

Pr dato foreligger 7 uttalelser.

Reindriftsforvaltningen har ingen merknader til søknaden.

Grunneier og hytteeier ved Storvatnet, Hilmar Petter Klingen, reiser spørsmål om rett til kompensasjon. For øvrig ingen merknader. Kompensasjon er et privatrettslig spørsmål som kommunen må handtere som egen sak med bakgrunn i foreliggende rettigheter og avtaler, og som dermed ikke relevant for denne saken.

Grunneiere ved Storvatnet, Statlandvatnet og Statlandelva, Solgunn og Otto H. Ekker, er i all hovedsak positiv til konsesjonssøknaden, men forutsetter at elvestrekningen fortsatt kan brukes som drikkekilde for beitedyr slik at beitebruket i området kan opprettholdes som før. For øvrig forutsetter grunneieren å bli tatt med på råd i forbindelse med bygge- og anleggstiltak. Det vises til vedlegg 1.

Grunneier ved Finnhallardammen, Statlandvatnet og Statlandelva, Kristin Ekker, har ikke innvendinger til konsesjonssaken, men forutsetter å bli tatt med på råd ved planlegging av anleggs- og byggetiltak, og at disse utformes på en slik måte at det oppnås felles nytte for grunneier og utbygger. Videre nevnes kystgranskoglokaliteten nedenfor Storfossen med restriksjoner i forhold til hogst, at vannstanden i Statlandvatnet over lengre perioder har vært høyere enn da vassdraget ble utnyttet til kraftproduksjon, og at en evt. økning av reguleringshøgden for Statlandvatnet ut over den HRV som kommunen har omsøkt, vil kreve at hytter må flyttes. Det vises til vedlegg 2.

Terje Duklæth som er andelseier i et sameie til en landbrukseiendom som berøres av reguleringsregimet for Storvatnet, ønsker at tillatt reguleringshøgde for Storvatnet reduseres fra 4,5 til 1,5 meter i sommermånedene, dvs. perioden 01.05. - 31.08. Dette begrunnes med hensynet til fritidsboliger og friluftaktiviteter i området. Terje Duklæth anfører ellers at han uttaler seg på vegne av "grunneiere og hytteiere ved Storvatnet" uten at dette er nærmere angitt med antall eller navn. Det vises til vedlegg 3.

Arne Skorstad som eier en hytte ved Storvatnet, ønsker en tilsvarende begrensning på reguleringsregimet i sommermånedene som Terje Duklæth. Dette begrunnes med hensynet til fritidsboliger, allmenne interesser og naturmiljøet i området. Han har også synspunkt til de faglige vurderingene som ligger til grunn for konsesjonssøknaden. Slike forhold vurderes imidlertid senere i annen sammenheng. Det vises til vedlegg 4.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går imot konsesjonssøknaden. Det hevdes at tiltaket er uforenlig med registrerte kystgranskoglokaliteter langs vassdraget, og at endringer i vannstanden gjennom regulering av Storvatnet og Statlandvatnet i hekketiden for Storlom kan gi negative virkninger for denne rødlistearten. Samtidig er det imidlertid anbefalt at det innføres restriksjoner på reguleringen i hekketiden. Dette må oppfattes som et subsidiert syn dersom konsesjon gis. Det vises til vedlegg 5.

Fylkesmannen har bedt om forlenget høringsfrist til 01.07.08. Det foreligger derfor ingen vurderinger fra fagavdelingene der.

Vurdering

Den lokale høringen har ikke avdekket nye interessekonflikter som ikke har vært vurdert av kommunen før søknad om konsesjon. Det har heller ikke framkommet vesentlige nye momenter i saken som tilsier at søknaden bør undergis en annen vurdering i forhold til areal-, ressurs- og samfunnsmessige forhold. Det legges da til grunn at spørsmål som gjelder justering av konseptet må avklares i en etterfølgende prosess mellom NVE og kommunen.

De samfunnsmessige effektene av prosjektet i forhold til lokal sysselsetting, verdiskaping og utvikling må tillegges vesentlig vekt, spesielt effektene i forhold til settefiskproduksjon. Økt utnyttelse av det lokale naturressursgrunnlaget vil være et svært viktig bidrag for positiv utvikling på Statland.

Det må videre tillegges stor vekt at saken gjelder reetablering av kraftproduksjon og økt vannuttak i et vassdrag som fra før er regulert og der de tyngste inngrepene allerede er foretatt.

Det har foregått kraftproduksjon med reguleringsmagasiner over en lang periode fram til nyere tid. Denne ble nedlagt som følge av konkurs og ikke motivert ut fra miljømessige eller allmenne hensyn. Vassdraget har ellers kontinuerlig vært underlagt aktiv regulering i forbindelse med nåværende vannuttak til settefisk og beredskapsmessige hensyn.

Søknaden forutsetter at eksisterende reguleringsregime videreføres med reguleringshøyder på inntil 4,5 meter og 2,7 meter for hhv Storvatnet og Statlandvatnet og uendret HRV. Det medfører riktighet at magasinreguleringen har vært mindre enn dette de senere årene. Iflg registreringene for de 10 siste årene har vannstanden i Storvatnet variert med 2,2 meter når en ser bort fra magasin nedtapping i forbindelse med damvedlikehold. Tilsvarende for Sjølivatnet/Statlandvatnet har vært 2,4 meter. En må påregne at prosjektet medfører en noe mer aktiv bruk av reguleringsregimet, og at vannstandvariasjonene derfor blir større enn en

har vært vant til de siste årene, spesielt i Storvatnet. Konsekvensene av dette mht ulemper for fritidsbebyggelse og allmenne interesser har imidlertid vært vurdert og blitt tillagt mindre vekt enn hensynet til lokal ressursutnyttelse, lokal samfunnsutvikling og sysselsetting. Hensynet til økt vannforsyning for settefiskanlegget veier her svært tungt.

Naturvernforbundets innvendinger til prosjektet med henvisning til konsekvenser for naturverdier er forelagt kommunens miljøforvaltning for nærmere vurdering. Kommunens faginstans vurderer dette slik:

Ihht DN sin Naturbase og HINT-rapport nr 13/ 2003 om biologisk mangfold i Namdalseid kommune er det registrert 3 lokaliteter med kystgranskog og 1 lokalitet med edellauvskog (alm) som grenser direkte til vassdraget.

Kystgranskoglokaliteten ved bekken mellom Storvatnet og Statlandvatnet har middels verdiklasse. Det er ikke forutsatt nye inngrep i dette området. Vannføring i bekken opprettholdes, og prosjektet anses ikke å gi konsekvenser for lokaliteten.

Nedenfor Storfossen, mellom elva og vegen er det registrert en rest av kystgranskog med laveste verdiklasse. Det er ikke forutsatt nye tekniske inngrep i lokaliteten. Endringer i vannføringen i elva pga forlengelse av rørgaten anses akseptabelt.

Oppstrøms Lillefossdammen er det registrert en rest av kystgranskog med middels verdiklasse. Her vil vannføring i elva bli opprettholdt, og utbyggingen anses ikke å få negative konsekvenser for lokaliteten så lenge det ikke skal foretas nye tekniske inngrep gjennom nye byggetiltak på arealet.

Ved Statlandvatnet er det registrert en mindre edelløvforekomst (alm). Denne er ikke verdisatt og anses dessuten ikke å bli negativt berørt av prosjektet.

Storlom har hekketid i mai og første halvdel av juni. Reguleringen som har foregått, synes ikke å ha hatt negative effekter. Det omsøkte tiltaket forventes ikke å medføre vesentlige endringer for vannstands nivået i hekkeperioden sammenlignet med dagens situasjon. I denne perioden vil snøsmelting og stort tilsig i nedbørsfeltet normalt sørge for stabilt høg magasinifylling. Dette forholdet kan for så vidt også tilsi at visse restriksjoner på reguleringsregimet i hekkeperioden ikke medfører nevneverdig redusert utnytting av vannressursen.

Kommunens faginstans anser på denne bakgrunn at tiltaket har akseptable konsekvenser for registrerte naturverdier knyttet til biologisk mangfold i vassdraget. Naturvernforbundets synspunkter bør dermed ikke tillegges vesentlig vekt.

I av grunneierne har innvending til at det innføres restriksjoner på bruken av elva som drikkekilde for beitedyr. Spørsmålet er forelagt kommunens faginstans på landbruk. Området nedstrøms Lillefossen omfatter bl.a. jordbruksareal der beiting med husdyr både er viktig for kulturlandskapsverdiene og landbruksproduksjonen. Det forutsettes at vannbehovet for beitedyr løses.

I enkelte av høringsuttalelsene er det pekt på uklarheter vedrørende berørte grunneiendommer og fritidsboliger. Det synes dermed riktig å oppklare dette.

I tillegg til kommunens egne eiendommer er 8 private landbrukseiendommer direkte berørt av tiltaket. Dette er:

- gnr 183/1 ved Storstvatnet, Statlandvatnet og Statlandelva
- gnr 183/2 ved Storstvatnet
- gnr 183/4 ved Statlandvatnet og Statlandelva
- gnr 183/5 ved Statlandvatnet og Statlandelva
- gnr 181/2 ved Statlandvatnet
- gnr 183/13 ved Storstvatnet
- gnr 184/1 ved Storstvatnet
- gnr 184/5 ved Storstvatnet

Ved Storstvatnet og Statlandvatnet er det hhv 7 og 2 registrerte hytteeiendommer. Kommunen er kjent med at det i tillegg til dette finnes anslagsvis 9 og 7 uregistrerte hytter ved hhv Storstvatnet og Statlandvatnet. Dette gjelder hytter som enten tilhører ovennevnte landbrukseieendommer eller hytter som eies av andre private, og som er oppført uten at det er opprettet tomt gjennom fradelingssamtykke og kartforretning. For disse foreligger det derfor ingen registre."

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skriver i brev mottatt av NVE 11.08.08. følgende:

"Vi viser til Deres brev av 15.04.08 med søknad om kraftproduksjon i Statlandsvassdraget.

Det ble gjennomført befarung i området 30.06.08 med deltagelse fra NVE, kommunen, representanter fra Namdal Settefisk, oppsittere og fylkesmannen.

[...]

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen mener det kan være positivt at eksisterende vassdragsinngrep benyttes til kraftproduksjon framfor at nye vassdrag bygges ut. De største tekniske inngrepene i området ved eventuell ny kraftproduksjon ble gjort i forbindelse med tidligere kraftproduksjon i perioden 1920-1975. Det er imidlertid i denne saken allikevel viktig å legge vekt på at forutsetninger for kraftverksproduksjon har endret seg siden tidligere kraftanlegg stanset i 1975, ikke minst hensynet til naturmiljøet og friluftsinnteresser i tråd med nasjonale miljømål.

Gjennomførte miljøundersøkelser har dokumentert viktig biologisk mangfold i deler av området. Det er et uttalt nasjonalt miljømål å stoppe tapet av biologisk mangfold innen 2010 (Stortingsmelding nr 21. 2004-2005). På bakgrunn av dette er det utarbeidet en norsk Rødliste over trua arter. Denne Rødlista viser også hvilke faktorer som virker negativt på truede arter og legger føringer for hva som må til for å sikre framtidig overlevelse for disse truede artene.

Miljøundersøkelsen dokumenterer at særlig elvestrekningen mellom Storstvatnet og Statlandvatnet er et viktig område for biologisk mangfold. Denne strekningen er skyggefullt og fuktig og er i Naturbasen beskrevet som en viktig kystgranskoglokalitet med en rik lavflora, bla med den rødlistede lavarten Gullprikklav.

Nedenfor Storfossen er det også registrert en viktig kystgranskoglokalitet. På strekningen langs Statlandelva er det stedvis påvist viktige lavforekomster, særlig Lungenever og Skrubbenever. På et par mindre lokaliteter med granskog er rødlistearten Trådrag registrert.

Elvestrekningen mellom Storvatnet og Stadtlandvatnet er trolig hekkeplass for Fossekall. Storlom er registrert både i Statlandvatnet og Storvatnet og må betraktes som hekkeområder for arten. Storlom er en sårbar rødlisteart som er i tilbakegang. En av de største truslene for Storlom er mislykket hekking pga. vannstandsvariasjoner i rugetida. Det vil derfor være avgjørende for artens framtid i vassdraget å unngå reguleringer i hekkeperioden.

Det er betydelige friluft- og fritidsinteresser langs vassdraget, særlig tilknyttet Storvatnet. Her ligger et 15-talls hytter og vatnet er et populært fiskevatn og utfartsområde. Namdalseid kommune har bl.a. liggende både båter og kanoer i Storvatnet og som kan benyttes fritt. Storvatnet er grunt og selv en begrensa nedtapping på ca 2 m medfører store reguleringssoner og tørrlegging av betydelige arealer (fylkesmannens egne observasjoner i forbindelse med tidligere befaringer vedr. søknader om kalking av Storvatnet). En nedtapping som omsøkt på 4,5 m vil komme i stor konflikt både med friluftshensyn, fritidsinteresser (hytteoppsittere), fiskeinteresser og landskapshensyn. Fylkesmannen vil ut fra dette tilrå maks. regulering (nedtapping) på 2.0 m.

Vassdraget har ikke oppgang av laks eller sjøørret. Gjennomførte fiskeundersøkelser i 1999 viste at Storvatnet har en relativt fåtallig ørretbestand av fin størrelse, men sterkt parasittert. Røyebestanden er svært overtallig, småvokst og også sterkt infisert av parasitter. Stadtlandsvatnet har også en fåtallig ørretbestand av fin størrelse, men sterkt parasittert. Røyebestanden her er svært overtallig, småvokst og sterkt parasittert. Omsøkte kraftutbygging vil trolig ikke påvirke disse forholdene i nevneverdig grad. Vi har derfor ingen vesentlige merknader etter Lakse- og innlandsfiskeoven til omsøkte kraftproduksjon.

En gjennomføring av planene vil etter fylkesmannens vurdering ikke medføre noen endringer for forurensing el. 1. og det er ikke behov for egen behandling etter Forurensingsloven.

Konklusjon

Fylkesmannen mener det kan være positivt at eksisterende vassdragsinngrep benyttes til kraftproduksjon framfor utbygging i nye vassdrag. De største tekniske inngrepene i omsøkte kraftproduksjon i Stadtlandsvassdraget ble gjort i forbindelse med kraftproduksjonen i perioden 1920-1975.

Det må imidlertid legges stor vekt på at hensyn til naturmiljø og friluftinteresser, i tråd med nasjonale miljømål, har mye større betydning nå enn under den tidligere kraftproduksjonen.

Ut fra fylkesmannens miljøfaglige vurderinger vil vi tilrå følgende avbøtende tiltak for å sikre viktige miljø- og friluftinteresser i Stadtlandsvassdraget ved en eventuell kraftutbygging:

- Minstevassføring mellom Storvatnet og Stadtlandsvatnet og over dammen i Storfossen settes til min 10 % av midlere vassføring
- Nedtapping (LRV) settes til maks 2 m i Storvatnet og 2,5 m i Stadtlandsvatnet
- Ingen nedtapping i Storvatnet og Stadtlandsvatnet i perioden 1. mai - 1. juli av hensyn til yngleperioden for Storlom

- Begrenset nedtapping til 1,5 m i Storvatnet i perioden 1. juli - 1. august av hensyn til friluftsliv/fritidsinteresser og landskapsbilde

Dersom disse avbøtende miljøtiltakene pålegges, kan fylkesmannen tilrå at det gis konsesjon for kraftproduksjon i Stadtlandvassdraget”.

Nord-Trøndelag fylkeskommune skriver i brev av 04.09.08 følgende:

”Det vises til Deres oversendelse av søknad fra Namdalseid kommune.

Tiltaket omfatter i hovedsak reetablering og fornying av eksisterende konsesjoner innen vassdraget. Nord-Trøndelag fylkeskommune har ingen vesentlige merknader til søknaden i forhold til friluftsliv og samfunnsforhold.

Kulturminner:

Det er ikke kjent fredete kulturminner fra tiden før 1537 i planområdet. Det er heller ikke påvist konflikt med kulturminner fra nyere tid. Vi har derfor ingen innvendinger til planen. Det kan likevel fortsatt ligge upåviste fredete kulturminner under nåværende markoverflate i eller inn mot planområdet. Vi vil derfor minne om aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8 dersom noen treffer på slike kulturminner under det videre arbeidet med planforslaget eller byggearbeidene. Arbeidet må da stoppes og vi som rette myndighet for forvaltning av kulturminner må varsles omgående Dette pålegget må videreformidles til de som skal foreta arbeidet.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen ikke gjelder samiske kulturminner. Når det gjelder slike, viser vi til egen uttalelse fra Samisk kulturminnevern, Saemien Sijte, Snåsa”.

Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag skriver i brev av 08.05.2008 følgende:

”Det omsøkte tiltaket ligger innenfor beiteområdet til Fosen reinbeitedistrikt og vi har oversendt saken til distriktet og bedt om deres vurdering.

Vi har mottatt telefonisk beskjed fra Terje Haugen om at de ikke har merknader til tiltaket. Reindriftsagronomen kan ikke se at den omsøkte reetablering av to kraftverk og uttak av vann til settefiskanlegg i Statlandsvassdraget i Namdalseid kommune, vil komme i konflikt med reindriften i området og har ut fra dette ingen merknader til tiltaket.

Sametinget skriver i brev av 28.05.2008 følgende:

”Vi viser til deres brev av 15.04.2008.

Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget. Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf, lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter,

teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf km§l. 3 og 6.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune."

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag skriver i brev av 30.05.2008 følgende:

"Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går imot planene om å reetablere av kraftverkene og uttak av vann til settefiskanlegg i Statlandvassdraget, Namdalseid kommune.

Norge har underskrevet Konvensjonen om biologisk mangfold i Haag i Nederland i april 2002, samt FNs verdenstoppmøte om bærekraftig utvikling i Johannesburg, Sør-Afrika, august-september 2002. Her var målet å signifikant redusere tapet av biologisk mangfold innen 2010. Norge, sammen med EU, har gått enda lenger, og har satt seg som mål å stoppe tapet av biologisk mangfold innen 2010 (Stortingsmelding nr 21, 2004-2005). På bakgrunn av dette er den norske Rødlista utarbeidet og den legger føringer for hva som skal til for å sikre overlevelse og hvilke faktorer som virker negativt på de ulike artene.

Hvilke funn er gjort?

Mye av lav og mosefloraen er triviell. Et viktig unntak er en elvestrekning på ca. 100 m mellom de to vannene (Finnhallaren). På denne strekningen er det både skyggefullt og fuktig, og området er i Naturbasen beskrevet som en viktig kystgranskoglokalitet med en rik lavflora, bla med den rødlistede lavarten Gullprikklav. Strekningen er også sannsynlig hekkeplass for fossefall. Et individ ble observert. Det viktigste forvaltningstiltaket her vil være å unngå hogst, men en minstevannsføring på strekningen vil også være gunstig. Storlom er registrert både på Statlandvatnet og Storvatnet. Også på strekningen langs Statlandelva var det stedvis rikkbarkstrær med rik neverlav forekomst, særlig Lungenever og Skrubbenever. På et par små lokaliteter med gran er rødlistearten Trådragg registrert. I tillegg skal også Gullprikklav finnes på en av disse. Også her vil det være viktig å unngå hogst for å sikre disse forekomstene.

Virkningen av det foreslåtte tiltaket

Tiltaket vil kunne gi verdiendringer av påviste verdifulle miljøer. For rødlistearten storlom vil en regulering av Storvatnet og Statlandvatnet kunne få negativ påvirkning, i første rekke gjennom endringer i vannstanden i hekkeperioden. Det anbefales derfor restriksjoner på regulering i den kritiske fasen for å redusere negativ påvirkning. De rødlistede lavartene gullprikklav og trådragg er knyttet til skyggefulle og fuktige miljøer, men Artsdatabanken angir i første rekke hogst og utbygging (veier, bygninger med mer) som påvirkningsfaktorer. En god minstevannsføring vil likevel være gunstig for disse artene. For storlom angis vannstandsregulering, støy og ferdsløp som viktige påvirkningsfaktorer.

Utbyggingen søkes med minstevannsføring. Dette vil være gunstig for fiskebestanden i vassdraget. Også for fuktighetskrevende arter som gullprikklav og trådragg, samt arter som direkte eller indirekte er avhengig av vann (for eksempel invertebrater og fossefall), vil en god minstevannsføring være gunstig. Konklusjonen er at tiltaket vil få middels til stort negativ betydning for de artene som er nevnt ovenfor.

Selv om de store tekniske inngrepene i området er gjort på et tidligere tidspunkt, har en vesentlig del av forutsetningene for reetablering endret seg. Det viktigste en kan peke på i denne sammenhengen er Stortingets vedtak om å stanse tapet av biologisk mangfold. Her står forvaltningen av rødlisteartene i en særstilling og på grunnlag av biologisk mangfoldrapporten for det aktuelle området, går Naturverforbundet Nord-Trøndelag i mot en reetablering av kraftverkene og uttak av vann til settefiskanlegg i Statlandvassdraget, Namdalseid kommune."

Terje Duklæt skriver i brev av 27.05.2008 følgende:

"Viser til Deres ref. NVE 200800108-11 rm/pbr. Arkiv 312 om overnevnte sak. Befolkningen, grunneiere og hytteiere var på informasjonsmøte arrangert av Namdalseid kommune den 19.05.08 på Statland skole.

I den forbindelse ble det opplyst at reguleringshøyden dvs. differansen mellom HRV og LRV for Storvatnet var søkt om å holdes som opprinnelig nemlig 4,5 meter. Vi, hytteiere og grunneiere er sterkt i mot at dette blir godkjent. Ved denne nedtappingen blir det nesten umulig å ferdes på vannene da store områder blir tørrlagt. Vi ber derfor om at Storvatnet i sommermånedene fra 01.05 til 31.08. ikke tappes ned med mer enn maksimum 1,5 meter.

Det er spesielt i områdene hvor det ligger flest hytter at dette blir mest merkbart. Dette fører til sterkt nedsatt verdi av eiendommene og håpløs tilgjengelighet med båt i den tiden av året hvor hyttene er mest i bruk i tillegg til det estetiske inntrykket.

Vi vil presisere opplysningen om at det "fåttall hytter" pkt. 3.11 side 11 det refereres til i konsesjonssøknaden faktisk er 15 som til dels blir mye brukt.

Videre vil vi peke på at vedlegg 6 i konsesjonssøknaden er sterkt misvisende da LRV vil gi mye større områder som er tørrlagte enn det kartet viser. I tillegg er kartet i en slik målestokk at det nærmest blir umulig for de uten lokalkjennskap til dybdeforholdene i vannet å se hvordan forholdene blir ved sin hytte.

Vi har brakt i erfaring at Smoltanlegget, som er avtaker av vannet helst ser at vannene nedstrøms Storvatnet alltid holdes fulle for å holde temperaturen nede i sommerhalvåret da disse vannene, spesielt nærmest Sjølidammen er veldig grunt og derfor varmes fort opp. Dette vil også medføre en konstant nedtapping av det vannet som det ligger desidert mest hytter ved.

Vi stiller også spørsmålstegn ved tapperegimet kommunen praktiserer da Storvatnet i løpet kort tid nå (en uke), allerede er nedtappet 10cm. Nå skulle det i alle fall ikke være for varmt vann! Dette har vi sett mange ganger at Storvatnet tappes ned, uten grunn. Vannene nedstrøms er fulle og store mengder vann går nå igjen rett i sjøen.

Vi ber om at det vi her har påpekt tas hensyn til og at restriksjoner blir pålagt slik at ikke vann blir tappet i sjøen uten å gå gjennom smoltanlegget unntatt ved flomsituasjoner.

Vi ber også om at det legges restriksjoner på eventuell tapping av vann gjennom Forsvarets rør fra Storfossen til smoltanlegget da det kan føre til at produksjonen blir lagt opp slik at det blir permanent og ikke bare under klekking.

En eventuell kraftutbygger vil også få 5-10 % mindre kraftproduksjon når denne tappingen skjer da dette vannet tas ut foran turbinen."

Hilmar Petter Klingen skriver i e-post av 29.05.2008 følgende:

"Undertegnede eier av gnr.183.bnr 13 som ny eier av eiendommen bør ha de eventuelle rettigheter angående kompensasjon når det gjelder utbygging av statlandvassdraget. Da kraftverkproduksjonen har hvert nedlagt over ti år, mener jeg at en eventuell utbygging er helt ny sak når det gjelder kompensasjon og utbygging.

Min eiendom ble i verksatt med utbygging i 1913 av min morfar Petter Ekker som i sin tid fikk denne eiendommen som husmannsplass og bygde videre på denne med areal ved Storvatnet som deler av eiendommen. At det senere er ble overført rettigheter av selve storvatnet til nærliggende eiendom som det i dag ikke kan fremvises noen kontrakt på kan ikke være gjeldende i dag rent juridisk. Mener derfor jeg har rettigheter når det gjelder kompensasjon ved en eventuell utbygging."

Arne Skorstad skriver i brev av 30.05.2008 følgende:

"Viser til Deres ref. NVE 200800108-11 rm/pbr. Arkiv 312 om overnevnte sak og informasjonsmøte arrangert av Namdalseid kommune den 19.05.08 på Statland skole. Synes det er fint om Statlandvassdraget igjen kan brukes til produksjon av fornybar energi, men jeg ønsker å gi følgende merknader til konsesjonssøknaden.

Merknad 1.

Punkt 2.4 - Beskrivelse av anlegget - Ulemper

Tekst:

Vannføring i Statlandelva på strekningen Sjølidammen og Storfossen kraftstasjon reduseres i forhold til det som har vært vanlig de siste 30 år. Kun minstevannføring vil slippes fra Sjølidammen.

Det burde også ha vært beskrevet at ved ett tapperegime på 4,5 meter som omsøkt i Storvatnet vil variasjonene i vannivå i dette vannet bli dramatisk endret i forhold til det som har vært vanlig de siste 30 årene. Det er så vidt meg bekjent kun vært tappet ned til LRV en gang i moderne tid og det var i forbindelse med rehabilitering av dammene i 2000 – 2001. LRV er vel antagelig i dag definert som den laveste mulige uttapping som er mulig å gjennomføre gjennom tappeluken i Finnhallardammen.

Merknad 2.

Punkt 3.11 – Virkning for miljø, naturresurser og samfunn – Brukerinteresser.

Det er her beskrevet at det er ett fåtall hytter i Storvatnet, og at rehabilitering av kraftverkene ikke vil ha innvirkning på brukerinteressene i området.

Skulle en konsesjon bli gitt uten restriksjoner i reguleringsregimet, vil dette ha stor betydning for hytteeierne, fisket og fuglelivet i og rundt Storvatnet. I tillegg vet vi at Storvatnet er et mye benyttet tur og friluftsområdet. Det er 15 hytter rundt Storvatnet. Mange av disse er bygd etter at bruken vassdraget ble endret ved nedleggelse av kraftstasjonene. (punktfestede hyttetomter.) Det har sjelden vært regulert mer enn 1 – 2 meter i nyere tid og med den flate strandsonen som er langs den delen av vannet som hyttene ligger på, vil vannet framfor hyttene fremstå som ett månelandskap ved nedtapping til 4,5 meter. Stranda og dermed båtsett vil fort bli ca 100 meter langt i deler av området.

Det bør derfor innføres restriksjoner på tappingen slik at det i tidsrommet mai – september ikke er lov til å tappe ned lengre enn ca. 1,5 meter under HRV. Dette vil ikke ha stor innvirkning på lønnsomheten for prosjektet da vannets overflate da har krympet så mye at resterende vannmengde vil være beskjeden. En videre nedtapping i denne delen av året vil derfor ikke forsvare de ulemper hytteeierne og andre brukere vil bli utsatt for.

Merknad 3.

Punkt 4. Avbøtende tiltak – Minstevannføring.

Det står her i søknaden at det søkes om drift uten minstevannføring fra Sjølidammen, Lillefossen og Strupindammen. Dette er motstridende i forhold til beskrivelsen i punkt 2.4 - Ulemper. (merknad 1)

Merknad 4.

Vedlegg 6.

Dette kartet er sterkt misvisende da deler av Storvatnet vil være tørrlagt ved LRV. Linjen på kartet som viser LRV vil allerede være passert ved en nedtapping på 2 meter. Dette er slett utført arbeid. Dette må dokumenteres på en ordentlig måte da det er den mest synlige konsekvensen av utbyggingen slik søknaden foreligger. Hvis beregningene på magasinert volum er gjort ut fra dette kartet vil tallene være feil da sjøarealet krymper fort langs de flate strendene. Særlig i nedre halvdel av Storvatnet.

Jeg har vedlagt noen bilder som beskriver områdene.

Bilde 1 og 2:

Begge bildene tatt fra Torvdammen i oktober 2004 og viser området foran storparten av hyttene til det smaleste partiet på vannet. Mye av dette området vil være tørt ved nedtapping på 4,5 meter.

Bilde 3 og 4:

Fra samme området i september 2005 og august 2007

Bilde 5:

Samme parti av vannet tatt fra hytteverandaen.

Områdene vist på bildene vil fortone seg som månelandskap ved nedtapping til 4,5 meter og bety en stor forringelse av bruken av området og verdiene på hyttene.

Det henstilles derfor til at konsesjonssøker utfører skikkelig dokumentasjon på virkningene ved så stor regulering, og at det legges begrensinger på tappehøyder ved de ulike årstider.

Beskrevet reservevann til settefiskanlegget (LRV + 40 cm) vil også være betydelig mindre enn anslått hvis kartet for sjøareal ved LRV er lagt til grunn.

Disse tiltak vil etter mitt syn bedre miljøprofilen i vassdraget betydelig uten de store økonomiske konsekvensene for utbygger.

De kubikkene med vann som blir igjen i Storvannet vil ha betydelig større effekt for friluftslivet og hyttebruken i området enn noen få kWh mer i produksjon pr. år."

Solgunn og Otto Ekker skriver i brev av 31.05.2008 følgende:

"Vi er eiere av eiendommen Statland-183/1. Det vil si all dyrket mark liggende til elva, samt store strekninger av utmark liggende til både elva og vannene. Vi er i all hovedsak positiv til planene om reetablering av kraftproduksjon, og verdiskapende utnyttelse av vassdraget.

Via kontrakt mellom Statlandbruket og daværende eier av eiendommen 183/1, av 31/1 1913, er vi forpliktet til å avstå nødvendig grunn til atkomstvei, tomt med mer. Dette vil for vårt vedkommende være aktuelt ved reetablering av Lissfossen. Her er det i dag ikke vei fram til fossen. Vi ber om å bli tatt med på råd ved valg av veitrasé, og at det blir tatt hensyn til den jordbruksmessige arrondering.

I konsesjonssøknadens kapittel 3.10 er det et avsnitt under "Driftsfase" om inngjerding av elvestrekningen langs dyrkamarka. Husdyr skal holdes unna både elva og veier. Dette vil vi protestere mot. Husdyr beiter i dag tidvis på jordene lang elva, og nytter elva til drikkekilde. Slik det har vært "til alle tider". Eksisterende jordbruksvei brukes også til forflytting av dyr mellom jordskiftene. Særlig momentet om at dyra skal holdes unna elva vil volde oss store problemer. Det finnes ingen andre drikkekilder ved beitenene.

Elva har i store deler av de siste 20 år vært nyttet som vannkilde til smoltanlegg, uten at det noen gang har vært snakk om restriksjoner på jordbruksdrift og beitebruk langs elva. Det er vår oppfatning at beitebruk på det nivå som er mulig på de jorder som ligger langs elva, ikke påvirker vannkvaliteten i noen nevneverdig grad."

Kristin Østvik Ekker skriver i brev av 30.05.2008 følgende:

"Først vil jeg gi uttrykk for at jeg er glad for at det blir produksjon av strøm i Storfossen kraftverk igjen. Ruinen har stått som et minnesmerke over korttenkthet i snart 40 år.

Kontrakten av 1913 gir rettigheter til både den som besitter fallrettighetene og grunneier. Rettighetshaver har utstrakt rett til å anlegge veger, bygninger og andre installasjoner på kontraktmotpartens grunn. Da kontrakten ble skrevet, ble anleggsarbeid utført med helt andre maskiner enn i dag, og transporten foregikk med hest. Selv om skogavegen innover mot Storfossen er utbedret mange ganger siden 1913, vil den likevel ikke tåle vekten av tung anleggstransport. Den må derfor forsterkes før anleggsstart, særlig gjelder dette stikkrenner. Dersom det er aktuelt å bruke eksisterende bru over Statlandelva, må den også forsterkes/bygges om da den ble skadet under storflommen vinteren 2006. For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det er miljørestriksjoner på et område på høyre side av vegen innover mot Storfossen.

Jeg forutsetter at vegen ikke er i dårligere stand etter anleggsperioden enn før. Jeg har merket meg at det skal legges ny rørgate de siste to hundre meter ovenfor Storfossen. Dersom det er aktuelt å lage en overgang over elva i forbindelse med anleggsarbeidet, vil både nabo Sturla Brørs og jeg ha nytte av at den blir etterlatt som ei enkel "bru". Jeg har en skogaveg som går opp fra elva på andre sida ved en lunneplass ved fylkesvegen. Når rørgata passerer skogavegen, må den fortsatt graves ned.

Jeg ser at eksisterende reguleringshøyde i Statvatnet på 2,7 m søkes opprettholdt. Vannstanden har variert mer enn tidligere de åra kraftproduksjonen har ligget nede. Den har også generelt vært høyere over lengre perioder. Jeg har hytte ved Statvatnet. Der skal det ikke mye til før vatnet går over deler av hyttetomta. Jeg ser for meg at det kan være aktuelt med mer varierende vannstand for å få utnyttet vannressursene best mulig, og at det kan være

ønskelig med høyere vannstand enn nå enkelte deler av året. Høyere vannstand er ikke noe problem for meg dersom rettighetshaver flytter hytta lenger opp fra vatnet på egnet tomt (hytta er lita og bør være enkel å flytte dersom det blir aktuelt).

Jeg går ut fra som en selvfølge at det vil bli ryddet opp etter anlegget, og at eventuelle skader vil bli erstattet.

Jeg ser fram til et godt samarbeid med positive resultat for alle parter."

NTE skriver i epost av 03.06.2008 følgende:

"Viser til Deres brev av 15.04.2008 med referanse NVE 200800108-11 angående reetablering av to kraftverk og uttak av vann til settefiskanlegg i Statlandsvassdraget.

NTE Nett AS har ingen kommentarer til høringen."

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev/e-post av 07.01.09 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

- *Reindriftsforvaltningen har ingen merknader til søknaden.*
- *Grunneier og hytteeier ved Storvatnet, Hilmar Petter Klinge, reiser spørsmål om rett til kompensasjon. For øvrig ingen merknader. Kompensasjon er et privatrettslig spørsmål som kommunen må handtere som egen sak med bakgrunn i foreliggende rettigheter og avtaler, og som dermed ikke relevant for denne saken.*
- *Grunneiere ved Storvatnet, Statlandvatnet og Statlandelva, Solgunn og Otto H. Ekker, er i all hovedsak positiv til konsesjonssøknaden, men forutsetter at elvestrekningen fortsatt kan brukes som drikkekilde for beitedyr slik at beitebruket i området kan opprettholdes som før. For øvrig forutsetter grunneieren å bli tatt med på råd i forbindelse med bygge- og anleggstiltak.*
- *Grunneier ved Finnhallardammen, Statlandvatnet og Statlandelva, Kristin Ekker, har ikke innvendinger til konsesjonssaken, men forutsetter å bli tatt med på råd ved planlegging av anleggs- og byggetiltak, og at disse utformes på en slik måte at det oppnås felles nytte for grunneier og utbygger. Videre nevnes kystgranskoglokaliteten nedenfor Storfossen med restriksjoner i forhold til hogst, at vannstanden i Statlandvatnet over lengre perioder har vært høyere enn da vassdraget ble utnyttet til kraftproduksjon, og at en evt. økning av reguleringshøgden for Statlandvatnet ut over den HRV som kommunen har omsøkt, vil kreve at hytter må flyttes.*
- *Terje Duklæt som er andelseier i et sameie til en landbrukseiendom som berøres av reguleringsregimet for Storvatnet, ønsker at tillatt reguleringshøgde for Storvatnet reduseres fra 4,5 til 1,5 meter i sommermånedene, dvs. perioden 01.05. – 31.08. Dette begrunnes med hensynet til fritidsboliger og friluftaktiviteter i området. Terje Duklæt anfører ellers at han uttaler seg på vegne av "grunneiere og hytteeiere ved Storvatnet" uten at dette er nærmere angitt med antall eller navn.*
- *Arne Skorstad som eier en hytte ved Storvatnet, ønsker en tilsvarende begrensning på reguleringsregimet i sommermånedene som Terje Duklæt. Dette begrunnes med hensynet til fritidsboliger, allmenne interesser og naturmiljøet i området. Han har*

også synspunkt til de faglige vurderingene som ligger til grunn for konsesjonssøknaden. Slike forhold vurderes imidlertid senere i annen sammenheng.

- *Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går imot konsesjonssøknaden. Det hevdes at tiltaket er uforenlig med registrerte kystgranskoglokaliteter langs vassdraget, og at endringer i vannstanden gjennom regulering av Storvatnet og Statlandvatnet i hekketiden for storlom kan gi negative virkninger for denne rødlistearten. Samtidig er det imidlertid anbefalt at det innføres restriksjoner på reguleringen i hekketiden. Dette må oppfattes som et subsidiært syn dersom det gis anledning til regulering.*
- *Fylkesmannen i NT er positiv til at eksisterende vassdragsinngrep tas i bruk framfor å gjøre nye inngrep. For å sikre viktige miljø- og friluftsinnteresser foreslås følgende tiltak:*
 - *Minstevannsføring mellom Storvatnet og Statlandvatnet og over dammen i Storfossen settes til 10 % av midlere vassføring*
 - *Nedtapping (LRV) settes til maks 2m i Storvatnet og 2,5m i Statlandvatnet*
 - *Ingen nedtapping i Storvatnet og Statlandvatnet i perioden 01.05 til 01.07 av hensyn til yngleperioden for Storlom.*
 - *Begrenset nedtapping til 1,5m i Storvatnet i perioden 01.07 til 01.08 av hensyn til friluftsfritidsinteresser og landskapsbilde.*

Kommunens vurdering og kommentarer til høringsuttalelsene

Fylkesmannen legger i sin uttalelse vekt på at hensynet til natur- og miljøinteressene vektlegges sterkere i dag enn tidligere. Konkret peker fylkesmannen på hensynet til fiske- og friluftsinnteressene, biologisk mangfold, spesielt kystgranskog og storlom, samt landskapsmessige forhold.

Fiske- og friluftsinnteressene

Vatna har vært regulert kontinuerlig, også etter avsluttet kraftproduksjon. Det er registrert 16 hytter ved Storvatnet og 9 hytter ved Statlandvatnet, og med omtrent like mange ledige hyttetomter. Det er registrert kun 1 ny fritidsbolig i området etter 1975. Det er ellers ikke registrert etterspørsel etter disse selv om en har vært gjennom en periode med generelt stor etterspørsel etter hyttetomter. Det vises her til kommunens eiendoms- og bygningsregister. Kvaliteten på fiskebestanden må betraktes som relativt dårlig, dette viser også prøvefiske utført av fylkesmannen. Området rundt vatna må dessuten betraktes som lite aktuelt turterreng på grunn av topografien. Kommunen vurderer derfor området som relativt sett mindre verdifullt enn mange andre områder i kommunen for disse interessene.

Biologisk mangfold

Kommunen deler fylkesmannens oppfatning om at særlig elvestrekningen mellom Storvatnet og Statlandvatnet er et viktig område for biologisk mangfold (kystgranskog). En er derfor enig i at det her settes krav om minstevannsføring på 10 % av middelvannføringen. Nedenfor Storfossen, mellom elva og vegen, er det registrert en rest av kystgranskog med laveste verdiklasse. Det er ikke forutsatt nye tekniske inngrep i lokaliteten. Drift uten krav om minstevannsføring fra Sjølidammen til Storfossen kraftstasjon anses ikke å ha betydning for denne forekomsten. Oppstrøms Lillefosdammen er det registrert en rest av kystgranskog med

middels verdiklasse. Her vil vannføring i elva bli opprettholdt, og utbyggingen anses ikke å få negative konsekvenser for lokaliteten.

Storlom har hekketid i mai og juni. Arten er sårbar for større vannstandsvariasjoner i forbindelse med vassdragsreguleringer. Det er særlig økning av vannstanden etter innledet hekking som er kritisk. Vatna vil sannsynligvis ha en naturlig variasjon på inntil 1 meter i denne perioden selv uten regulering. Kommunen er enig i at en søker å manøvrere vannstanden slik at en unngår vesentlig økning. Snøsmeltingen i dette området er i all hovedsak skjedd før hekkesesongen slik at magasinene normalt er oppfylt. Dette samsvarer godt med erfaringstall fra disse vatna, jfr vedlegg 5. En ser imidlertid ingen fare i at vannstanden senkes noe i løpet av hekkeperioden. Produksjonsopplegget og behovet ved settefiskanlegget er godt tilpasset dette hensynet.

Fritidsboliger og landskapsmessige hensyn

Det vises til tidligere oversendte data for vannstandsvariasjon siste 10 år, jfr vedlegg 5 (xx). Blottlagt areal ved nedtapping framgår av nye kartdata, se vedlegg 1. Det er en relativt liten andel av botnarealet som blir tørrlagt ved eksempelvis 2 meter nedtapping, henholdsvis 15 % i Storvatnet og 11 % i Statlandvatnet. Dataene viser også at vannstanden i perioden 1.05 – 1.09. har variert mellom HRV og 1,8 meter under HRV i Storvatnet og mellom HRV og 2,4 meter under HRV i Statlandvatnet, jfr vedlegg 5.

Dersom det legges opp til et manøvreringsreglement som i denne perioden ligger innenfor disse variasjonene, anser en at hensynet til fritidsboliger og landskap blir ivaretatt på samme nivå som i dag.

Andre forhold

1 av grunneierne har innvending til at det innføres restriksjoner på bruken av elva som drikkekilde for beitedyr. Det er i ettertid avklart at bruk av elva som drikkevannskilde for beitedyr ikke vil være i konflikt med bruk av elva til settefiskproduksjon.

Manøvrering av magasinene

Det legges opp til en manøvrering slik at magasinene er oppfylt etter snøsmeltinga som normalt er avsluttet omkring 1. mai. Dette vil gi sikkerhet for tilstrekkelig med vann i tørkeperioder.

Friluftinteressene har ønske om begrenset nedtapping i Storvatnet i sommersesongen. Dette blir ivaretatt igjennom opplegget for manøvrering.

Videre er storlommen avhengig av størst mulig fyllingsgrad. Av den grunn ønsker man å starte med mest mulig fylling av magasinene når fuglene starter hekkeperioden. Det antas imidlertid forsvarlig å senke vannstanden noe etter at fuglene har etablert seg på hekkeplassen, ved behov til settefiskproduksjon.

Plan for settefiskproduksjon krever et reguleringsmagasin på 9,2 mill kbm. Vannbehovet og reguleringsbehovet er minst om sommeren. Dermed samsvarer også setteproduksjonens behov godt med allmennhetens ønsker og hensynet til biologisk mangfold.

Det er registrert viktige miljøverdier i området mellom Storvatnet og Statlandvatnet. Disse verdiene er avhengig av en viss minstevannsføring som i perioder vil påvirke vannstanden i Storvatnet.

Et magasin på 9,2 kbm forutsetter LRV i Storvatnet på HRV – 3,0 og i Statlandvatnet på HRV – 2,7. I sommersesongen kan det settes en begrensning på nedtappingen i Storvatnet. Dersom denne begrensningen blir for stor vil det imidlertid øke behovet for å søke om dispensasjon, jfr. Vedlegg 2. Med bakgrunn i høringsuttalelsen fra Fylkesmannen og erfaringer med vannstands nivå siste 10 år (vedlegg 5), bør det aksepteres nedtapping på inntil HRV – 2,0 meter i Storvatnet i sommersesongen.

Reservevolum og andre løsninger ved ekstreme tørkeperioder

Det vises til vedlegg 2. Med bakgrunn i estimert vannbehov til settefiskanlegget og vannføringsstatistikk over flere år bør anlegget normalt disponere et magasin på 9 186 400 m³. Settefiskanlegget vil da ha dekket sitt vannbehov i 78 av 90 år.

Som reservemagasin har en mulighet til å søke NVE om å tappe ned Storvatnet ytterligere 1,5 meter dersom tørke hindrer nok vannotførsel til settefiskanlegget.

Som vannføringsstatistikken viser ville det i 4 av 90 år vært for lite med 4,5 meter nedtapping i Storvatnet. I slike krisesituasjoner vil det fremdeles være mulig å tappe ned ekstra i et eller begge vatnene for en kortere periode. Eventuelle problemer med terskler kan løses midlertidig for eksempel ved pumper eller heverter.

Namdal settefisk disponerer dessuten flere anlegg og har dermed muligheter til å flytte en del fisk. Større fisk kan også settes på sjøvann eller sjøvannsblanding og redusere ferskvannsbehovet. Det vises for øvrig til avsnitt om vannbesparende tiltak, se side 4.

Markedsmessige og bedriftsmessige forhold

Som kjent er det underskudd på el-kraft i regionen. Kommunestyret har avklart hvordan utbygging av vassdraget skal organiseres og avsatt midler til gjennomføring av prosjektet. I eierstrukturen vedtatt av kommunestyret er det gitt åpning for at det i tillegg til kommunen kommer inn andre eiere med kompetanse på kraftproduksjon. Økonomiske vurderinger rundt kraftproduksjon framgår av konsesjonssøknaden.

Prognoser for marked på settefisk viser stort behov for økning i produksjonen, jfr. vedlegg 6. Kommunen kan videre dokumentere at bedriften har nødvendige forutsetninger for å kunne gjennomføre planlagt produksjon. Dette gjelder både i forhold til økonomi, kompetanse, erfaring og kapasitet.

Muligheten for samproduksjon på kraft og settefisk styrker prosjektet vesentlig. I dette tilfellet har man allerede på plass en etablert aktør for settefiskproduksjon.

Konklusjon

Den lokale høringen avdekket ikke nye interessekonflikter. Det framkom heller ikke nye, vesentlige momenter.

De samfunnsmessige effektene av prosjektet i forhold til lokal sysselsetting, verdiskaping og utvikling tillegges vesentlig vekt av kommunen, spesielt effektene i forhold til settefiskproduksjon. Økt utnyttelse av det lokale naturressursgrunnlaget til kraftproduksjon og settefiskproduksjon, vil være et svært viktig bidrag for positiv utvikling på Statland.

Videre legger kommunen stor vekt på at saken gjelder reetablering av kraftproduksjon og økt vannuttak i et vassdrag som fra før er regulert og der de tyngste inngrepene allerede er foretatt. Kommunen oppfatter at fylkesmannen deler denne vurderingen. Det har foregått

kraftproduksjon med reguleringsmagasiner over en lang periode fram til nyere tid. Vassdraget har ellers fram til i dag vært underlagt aktiv regulering i forbindelse med kraftproduksjon og nåværende vannuttak til settefisk.

Namdalseid Kommune opprettholder sin søknad om konsesjon dat. 14.01.08 med følgende tillegg:

- **Vannuttak:** Det søkes om konsesjon for vannuttak som dekker maksimum vannbehov for settefiskproduksjon på 57,9 kbm pr min, jfr vedlegg 2 tabell 3.
- **HRV og LRV:** Dagens HRV opprettholdes og LRV i Statlandvatnet settes til HRV – 2,7 og LRV i Storvatnet settes til HRV – 3. I perioden 1. mai til 1. september aksepteres en begrenset nedtapping på inntil HRV – 2 i Storvatnet. Dette regimet vil ivareta miljøverdier i vassdraget og gi grunnlag for optimalt tilpasset settefiskproduksjon.
- **Minstevannføring:** Minstevannsføring mellom Storvatnet og Statlandvatnet settes til 10 % av midlere vassføring
- **Retningslinjer for manøvrering:**
 - Nedtapping av magasinene skal tilpasses behovet til settefiskanlegget innenfor ovenfornevnte rammer.
 - Fra starten av mai skal det etterstrebes at magasinene er fulle.

Norges vassdrags - og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er Namdalseid kommune som har ervervet all fallrett og rett til regulering og utnyttelse av eksisterende damanlegg med tilhørende røranlegg.

Om søknaden

Det søkes om økt vannuttak til settefiskanlegget Namdal settefisk AS og regulering av Statlandvatnet og Storvatnet for å sikre stabil og sikker vannforsyning til smoltanlegget og mulighet til å reetablere kraftproduksjon i vassdraget. Det er planlagt å bytte ut to 400 med mer rør med to 600 mm rør fram til anlegget. I følge brev fra Mattilsynet må settefiskanlegget øke vannuttaket fra dagens uttak på ca. 20 m³/min til minimum 40 m³/min i forhold til omsøkt utvidelse etter akvakulturloven. Maksimalt vannuttak er av søker beregnet til 58 m³/min.

Det er søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering av Storvatnet med 3 meter og Statlandvatnet med 2,7 meter samt reetablering av Storfossen og Lillefossen kraftstasjon.

NVE gjorde kommunen oppmerksom på at når NVE meddeler konsesjoner er et sentralt element at det er tiltakshaver som skal ha konsesjonen og med det ha rettigheter og plikter som følger av en ev. konsesjon. Dersom NVE skal kunne gi konsesjon til vannuttak med tanke på settefiskproduksjon, så må dette meddeles Namdal settefisk AS. Dette er i følge kommunen ikke i samsvar med kommunens intensjoner og hensyn som lå til grunn for søknaden. NVE sluttbehandler derfor ikke søknaden om økt vannuttak til settefiskanlegget i denne omgang.

Kommunen har derfor gjort en beregning av antall naturhestekrefter. Beregningen viser at det ikke overstiger 500 naturhestekrefter i noen av fallene, og en ev. konsesjon kan gis etter vannressursloven § 8 til kommunen for regulering av vannene. Som ev. kraftverkseier kan Namdalseid kommune derfor stå som ansvarlige for reguleringen etter vannressursloven.

Det er kun planlagt slipp av minstevannføring i elva mellom Storvatnet og Statlandvatnet. For Storfossen kraftverk og Lillefossen kraftverk er det ikke planlagt slipp av minstevannføring.

Olje- og energidepartementet delegerte fra 1. januar 2010 myndigheten etter § 8 til å gi konsesjon for kraftutbygginger under 1 MW fra NVE til fylkeskommunen. Det er likevel satt noen begrensninger i delegeringen, og NVE avgjør i den enkelte sak hvorvidt disse begrensningene foreligger. For slike saker skal avgjørelsesmyndigheten fortsatt ligge hos NVE. En av begrensningene er prosjekter der kraftutbygging kombineres med annen konsesjonspliktig utnytting av vassdraget.

Etter en vurdering av søknaden og muligheten for framtidig utvidelse av settefiskanlegget slik som omsøkt, har NVE valgt å se saken i et helhetlig perspektiv der reguleringer, kraftutbygging og uttak for settefiskanlegget vurderes i sammenheng med fordeler og ulemper for hele influensområdet og skal derfor selv treffe vedtaket.

Beskrivelse av området

Statlandvassdragets nedbørfelt ligger i nordre del av Namdalseid kommune. Elvestrekningen har en nordlig helningsretning. Det samlede nedbørfeltet til Storfossen er 17,7 km². Topografien er variert og består av noe snauffjell, relativ stor effektiv sjøprosent, noe myr og en del skog. Området er i følge miljørapporten betydelig kulturpåvirket. Vassdraget har tidligere vært utnyttet til kraftproduksjon og installasjonene langs vassdraget er fortsatt delvis intakte. Langs vassdraget er det i tillegg til riksvei 215 bygget flere skogsbilveier langs elva. Langs den berørte strekningen er landskapet preget av hogst, fulldyrket mark og beitearealer. Den siste delen av elvestrekningen går igjennom bebygde områder. I områdene rundt vannene finnes det noen hytter, ellers er det i beskjeden grad preget av menneskelig aktivitet. Storvatnet med et overflateareal på ca. 2,3 km² ligger på kote 134 og er mye brukt i friluftssammenheng. Rundt vatnet ligger det ca. 15 hytter, av disse ligger et par av hyttene på øyene ute i vannet. Riksvei 215 går langs store deler Statlandvatnet som ligger på kote 109,7 og har et areal på ca. 1,2 km². Også rundt dette vatnet er det en del hytter. Pga. de etablerte dammene er vannstanden noe høyere enn det som var opprinnelig naturlig vannstand.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Det finnes tekniske inngrep i hele influensområdet med veier, reguleringer, gamle kraftverkinstallasjoner og bebyggelse. I følge uttalelse fra kommunen er det registrert vannstandsvariasjoner i Storvatnet med 2,2 meter og Statlandvatnet med 2,4 meter i løpet av de siste 10 årene.

I Storvatnet er det etablert tre dammer, alle i klasse 2. Funksjonene til disse dammene er å regulere årsavrenningen fra nedbørfeltet samt lede vannet fra Storvatnet og ned i Statlandvatnet via luke i Finnhellardammen. Bekken mellom vannene er kunstig etablert. I Statlandvatnet er det en dam som er etablert med inntakskammer og trykkrør ned til Storfossen kraftstasjon som ikke er i drift. Midtveis mellom Storfossen kraftverk og inntak til settefiskanlegget, Strupindammen, ligger det nedlagte Lillefossen kraftverk. Settefiskanlegget ligger nede ved sjøen i et industriområde. Riksvei 215 går langs Statlandvatnet og følger elva ned til Statland sentrum. I tillegg går det flere skogsbilveier i området, og elva kan krysses via bro på tre steder fra Storfossen og ned til Strupindammen.

Teknisk plan

Reguleringer

Det var først omsøkt å regulere Storvatnet med 4,5 meter mellom kote 134 og 129,5 og Statlandvatnet med 2,7 meter mellom kote 109,7 og 107. Etter høringsrunden har kommunen redusert den planlagte reguleringen i Storvatnet med 1,5 meter og ny planlagt reguleringshøyde blir da 3 meter mellom kote 134 og 131.

Inntak

Det er planlagt å bruke tre forskjellige inntak; ett for Storfossen kraftverk på kote 108, ett for Lillefossen kraftverk på kote 35,7 og et for settefiskanlegget på kote 24. I følge søknaden skal eksisterende damanlegg benyttes. Ev. utbedringer av inntakene er ikke beskrevet i søknaden.

Rørgate

Eksisterende rørgate med 900 mm i diameter og lengde på 900 meter fra Sjølidammen i Statlandvatnet til Storfossen kraftverk skal benyttes, men 200 meter med stålrør i nedre del skal byttes ut med nytt GRP rør. Rørgate for Lillefossen kraftverk er ikke beskrevet.

Kraftstasjoner

Storfossen kraftstasjon planlegges rehabilitert. Kraftstasjonen er planlagt med en generatoreffekt på ca. 0,4 MW, maksimal slukeevne på 900 l/s og minimum slukeevne på 200 l/s. Til sammenligning er middelvannføring ved inntaket beregnet til ca 700 l/s og alminnelig lavvannføring til ca. 100 l/s.

Lillefossen kraftstasjon er planlagt revet og ev. ny satt opp dersom ny kraftproduksjon blir aktuelt. Her er planlagt installert effekt tenkt å bli på ca. 0,09 MW.

Elektriske anlegg

Storfossen kraftverk vil bli installert med horisontal Francisturbin med en generator med effekt på 0,41 MW. Det vil bli installert en transformator på 500 KVA 22 kV/0,4kV. Kraftverket vil bli koplet til 22 kV linje med jordkabel.

For ev. bygging av Lillefossen kraftverk vil det bli en egen 100 KVA trafo og en ny 22 kV jordkabel fra anlegget til eksisterende anlegg. Planlagt installert effekt er 86 kW.

Veier

Det er ikke planlagt nye veier bortsett fra reetablering og forlengelse av grusveg fram til Lillefossen.

Massetak og deponi

Det skal i følge søknaden ikke være behov for massetak eller deponi.

Hydrologiske virkninger

For Storvatnet var det først planlagt en regulering på 4,5 meter. Overflatearealet reduseres da med om lag 800 daa ved nedtapping til LRV, fra ca. 2,3 km² til ca. 1.5 km². Etter høringsrunden har søker

foreslått at den omsøkte reguleringen, av hensyn til allmenne interesser i området, reduseres til 3 meter i Storvatnet. Reduksjonen blir da på ca. 560 daa.

Med en regulering på 2,7 m i Statlandvatnet vil overflatearealet reduseres med om lag 200 daa ved nedtapping til LRV, fra 1,2 km² til 1 km².

Mellom Storvatnet og Statlandvatnet går det et kunstig etablert bekkeleie på ca. 100 meter med fallhøyde på 22 meter. Her er det planlagt slipp av minstevannføring tilsvarende 10 % av middelvannføringen, dvs. 45 l/s.

Storfossen kraftverk vil benytte et nedslagsfelt på ca. 17,7 km². Middelvannføringen ved inntaket er 708 l/s og alminnelig lavvannføring er beregnet til ca. 100 l/s. Kraftstasjonen er planlagt med en maksimal slukeevne på 0,9 m³/s noe som tilsvarer om lag 127 % av middelvannføringen. Minste slukeevne er oppgitt til 0,2 m³/s. Det er ikke forutsatt slipp av minstevannføring.

For Lillefossen kraftverk er ikke alle hydrologiske data beregnet, men det vil ha omtrent samme grunnlagsdata som Storfossen. Kraftstasjonen er planlagt med en maksimal slukeevne på 1100 l/s, noe som tilsvarer om lag 155 % av middelvannføringen ved inntaket til Storfossen. I tillegg kommer noe restvannføring. Minste slukeevne er oppgitt til 50 l/s. Det er ikke forutsatt slipp av minstevannføring.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig årlig kraftproduksjon i Storfossen kraftverk til ca. 3,3 GWh og Lillefossen kraftverk til ca. 0,64 GWh. Byggekostnadene er estimert til henholdsvis 7,3 mill. kr og 3 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 2,21 kr/kWh for Storfossen og 4,69 kr/kWh for Lillefossen.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

I følge søknaden vil det kun bli nye berørte arealer knyttet til reguleringene av Statlandvatnet og Storvatnet, jf. ovenfor om hydrologiske virkninger, og ny kabelgrøft. Omfanget av berørte arealer er ellers illustrert i kart i søknaden.

Søker hevder å ha ervervet all fallrett og rett til regulering og utnyttelse av eksisterende damanlegg med tilhørende røranlegg og bygninger.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Eksisterende anlegg er allerede plassert i kommunens arealplaner. Eventuelle endringer i kommuneplan må avklares internt i kommunen.

Samlet plan (SP)

Utbyggingen er under gjeldende grense for behandling i SP, og det finnes heller ikke andre SP-prosjekt som berøres av utbyggingen.

Verneplan for vassdrag

Prosjektet berører ikke vassdrag vernet i verneplan for vassdrag.

Inngrepsfrie områder (INON)

En utbygging som omsøkt vil i følge søknaden ikke redusere INON- områder.

Nasjonale laksevassdrag

Utbyggingen berører ikke nasjonale laksevassdrag.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 30.06.2008 sammen med representanter for Namdal settefisk AS, kommunen og fylkesmannen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Namdalseid kommune er både høringspart og søker og stiller seg positiv til tiltaket.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er positiv til at eksisterende vassdragsinngrep benyttes til kraftproduksjon framfor utbygginger i vassdrag uten tekniske inngrep. Fylkesmannen tilrår å fastsette avbøtende vilkår som minstevannføring mellom Storvatnet og Statlandvatnet og at reguleringen begrenses til å omfatte maks. 2 meter i Storvatnet og 2,5 meter i Statlandvatnet.

Fylkesmannen påpeker at det ikke bør være noen nedtapping i perioden 1. mai til 1. juli av hensyn til storlom. I perioden 1. juli til 1. august mener fylkesmannen at Storvatnet ikke bør reguleres mer enn 1,5 meter av hensyn til landskap og friluftsliv.

Fylkeskommunen uttaler at de ikke har vesentlige merknader til søknaden i forhold til friluftsliv og samfunnsforhold. Det er heller ikke kjente kulturminner i planområdet.

Sametinget er ikke kjent med at tiltaket kommer i konflikt med automatiske fredete samiske kulturminner.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går i mot regulering og reetablering av kraftverkene. Dette begrunnes med at tiltaket ville kunne gi verdiendringer av påviste verdifulle miljøer. Det er spesielt rødlisteartene i området og deres leveområder som er fremhevet i høringsuttalelsen.

Terje Duklæt er hytteeier ved Storvatnet og påpeker at hytteeierne i området er sterkt i mot en regulering på 4,5 meter. Han mener at reguleringen bør begrenses til 1,5 meter i sommerhalvåret.

Hilmar Petter Klingen har i sin uttalelse tatt opp privatrettslige forhold.

Arne Skorstad påpeker at det bør innføres restriksjoner i tapperegimet i perioden mai – september. Han gjør også oppmerksom på at området er mye brukt i friluftssammenheng.

Solgunn og Otto Ekker er i hovedsak positive til tiltaket. De ønsker å bli med på råd ved valg av veitrasé og at det blir tatt hensyn til den jordbruksmessige arronderingen. De ønsker heller ikke gjerde langs elva, da dette i dag brukes som drikkevann til husdyr.

Kristin Østvik Ekker er grunneier og positiv til tiltaket. Hun gjør oppmerksom noen praktiske momenter som hun ønsker at søker skal ta hensyn til.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulemper

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi til sammen ca. 4 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.
- Tiltaket vil gi inntekter til kommune og stat.
- En regulering av Storstvatnet og Statlandvatnet vil gi sikrere vanntilgang for Namdal Settefisk AS og legge til rette for en ev. senere utvidelse med økt vannuttak.
- Tiltaket kan bidra til å opprettholde arbeidsplasser, lokal bosetning og gi lokal verdiskapning

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring i Statlandvassdraget, særlig på utbyggingsstrekningene
- En regulering av Storstvatnet og Statlandvatnet vil påvirke biologisk mangfold og friluftsinnteressene. En nedtapping som omsøkt vil gi endring av landskapsbildet.

NVEs vurdering

De planlagte tiltakene gjelder primært regulering av Storstvatnet og Statlandvatnet samt økt uttak av vann for å sikre vanntilgangen til settefiskproduksjon for Namdal Settefisk AS. I tillegg er det søkt om reetablering av to kraftverk med eksisterende rørgate, kraftstasjonsbygning og adkomstsvei. Søker har påpekt at kraftverkene ble nedlagt som følge av konkurs og ikke motivert ut fra miljømessige eller allmenne hensyn. NVE vil til dette bemerke at vi i løpet av denne perioden har fått nye retningslinjer og stiller nå strengere krav for å ivareta de miljøverdiene som finnes i et område der det er planlagt vassdragsinngrep. Naturvernforbundet er eneste høringsinstans som frarår en utbygging. Dette er begrunnet med Stortingets vedtak om å stanse tapet av biologisk mangfold. Resten av høringsinstansene er positive til tiltaket på visse vilkår. I følge høringsuttalelsene ligger den største konflikten i reguleringen av Storstvatnet og de negative konsekvensene tiltaket vil få for biologisk mangfold, landskap og friluftsliv.

Hydrologi

Utbyggingen vil gi sterkt redusert vannføring på de berørte elvestrekningene som blir bygd ut. For Storfossen og Lillefossen kraftverk er det ikke foreslått slipp av minstevarmføring. Maksimal slukeevne til Storfossen og Lillefossen kraftverk er på hhv. ca. 125 % og 150 % av middelvannføringen.

Biologisk mangfold

Fisk

De fiskeribiologiske undersøkelser viser at det er en tynn bestand av ørret, med overvekt av stor fisk. Ved regulering av Storstvatnet og Statlandvatnet på henholdsvis 3 meter og 2,7 meter vil en større del av litoralsonen tørrlegges, og leveområdene for ørretens næringsdyr vil reduseres betraktelig. I tillegg

kan gyteområder for røye tørrlegges, og ørreten kan få problemer med å gå opp i gytebekkene. NVE kan ikke se at dette er vurdert hverken i søknaden eller fiskeundersøkelsene.

Fylkesmannen opplyser at vassdraget ikke har oppgang av anadrom fisk og at de omsøkte reguleringene ikke vil påvirke bestanden av fisk i nevneverdig grad.

Reguleringsregimet vil etter vårt syn hovedsakelig påvirke den naturlige ørretbestanden i Storvatnet og Statlandvatnet. NVE mener at virkningene for fisk samlet er begrenset og standardvilkår i medhold av konsesjon gir tilstrekkelig grunnlag for å pålegge avbøtende tiltak om det anses som nødvendig. En ev. utsetting av ørret kan vurderes ut i fra næringstilgang og rekrutteringspotensial dersom dette vurderes som nødvendig. Ev. pålegg om utsetting av fisk vil ligge under fylkesmannens ansvarsområde gjennom standardvilkår for naturforvaltning.

Storlom

I følge miljørapporten hekker storlom i influensområdet. Habitatforringelse er den største trusselen mot opprettholdelsen av storlombestanden. I den norske rødlista antas det en bestandsnedgang på 10 %, og storlommen kategoriseres som sårbar. Storlommen begynner vanligvis å trekke inn til hekkeplassene fra slutten av april når vannet er isfritt. Eggene legges fra først i mai til først i juli alt etter breddegrad, høyde over havet og isgang. Rugetiden er 4 uker, og ungene forlater reiret i løpet av et par døgn, men kan bruke reiret til hvile og varme den første tiden. NVE mener at de negative konsekvensene for storlom i stor grad kan reduseres ved at Storvatnet og Statlandvatnet holder en jevn høy vannstand med små variasjoner i rugetiden og et par uker etter at ungene har kommet på vatnet.

Storlommen har rede helt nede ved vannkanten og det er spesielt oppdemming av vann som vil ha negativ effekt. Fylkesmannen påpeker at det vil være avgjørende for artens framtid i vassdraget at man unngår regulering i hekkeperioden. Søker skriver i sin uttalelse at det omsøkte tiltaket ikke forventes å medføre vesentlige vannstandsendringer i hekkeperioden til storlom. De påpeker at visse restriksjoner i hekketiden ikke vil medføre nevneverdig redusert utnyttelse av vannressursen.

NVE mener at Statlandvatnet og Storvatnet kan reguleres noe i hekkeperioden og da innenfor det en kan anta er tidligere variasjoner. Vi har da lagt til grunn at ved inngangen til hekkeperioden må vannstanden ligge på HRV slik at ikke reiret oversvømmes. Videre at nedtappingen begrenses for å sikre tilkomst til reir og unger. Det vil likevel måtte tas hensyn til at det også i dag er noe vannstandsvariasjon i perioden, primært fordi det tappes noe til eksisterende settefiskanlegg. Med et slikt reguleringsregime for Storvatnet og Statlandvatnet er virkningene for storlom etter vårt syn akseptabel.

Fossekall er påvist i vassdraget, og det antas at den hekker på elvestrekningen mellom Storvatnet og Statlandvatnet. Den reduserte vannføringen vil medføre at vanntilknyttete organismer vil bli negativt påvirket. Slipp av minstevannføring vil redusere denne negative påvirkningen ved bunndyrproduksjonen til en viss grad kan opprettholdes. Dette vil være positivt for fossekall som bruker strekningen til næringssøk. Bl.a. av samme grunn er NVE av den oppfatning at det vil være uheldig om strekningene som det planlegges å bygge ut ikke har krav om noe minstevannføring.

Flora

For lav og mose er floraen triviell rundt Statlandvatnet og Storvatnet. På en kortere elvestrekning mellom vannene med viktig kystgranskoglokalitet ble det funnet en rødlistet art, gullprikkklav. Langa Statlandelva ble det også registrert gullprikkklav samt trådragg som også er registrert som rødlistet. I følge miljørapporten er det viktigste forvaltningstiltaket å unngå hogst. I følge søker skal ikke disse

områdene berøres med tekniske inngrep. NVE kan ikke se at tiltaket vil påvirke de rødlistede artene i nevneverdig grad, men vil likevel påpeke at det generelt er av betydning for lav- og mosefloraen at det slippes en viss minstevannføring hele året langs denne strekningen.

Verdifulle naturtyper

I rapporten er det registrert 3 lokaliteter med kystgranskog og 2 lokaliteter med rik edellauvskog. I følge søker er det ikke forutsatt nye inngrep i disse områdene. Ved en god detaljplanlegging mener NVE at disse verdifulle naturtypene ikke vil bli berørt i nevneverdig grad. Dette er forhold som ivaretas av NVE ved detaljplangodkjenning dersom det gis konsesjon.

Landskap og friluftsliv

I følge søknaden skal eksisterende dammer og rørgater tas i bruk ved reetablering av kraftverkene. Rundt Storvatnet og Statlandvatnet ligger det samlet et 20-talls hytter, og området er brukt til friluftsmål. Ut i fra høringsrunden og NVEs befarings kan det virke som det ikke er noe konflikt av betydning mellom dagens regulering og de som bruker vatnet til fritidsformål. Det kommer likevel tydelig fram i høringsuttalelsene at Storvatnet er av stor verdi for de som benytter området. En regulering på 4,5 meter er i følge flere av høringsuttalelsene uakseptabelt, og kommunen har i ettertid redusert sitt forslag til reguleringshøyde for Storvatnet til 3 m.

Fylkesmannen og flere av hytteeierne mener at Storvatnet ikke bør reguleres utover 1,5 meter i sommersesongen grunnet vatnets betydning for landskap og friluftsliv..

Storvatnet er et relativt stort vatn, og en nedtapping med 3 m vil blottlegge et areal på ca. 500 daa. Etter vårt syn vil dette være en sone som vil fremstå som skjemmende for brukerne av området. Med en begrenset regulering i hekkeperioden for storlom, og en noe redusert reguleringshøyde også videre utover sensommeren, mener NVE at landskapsvirkningene ved Storvatnet er akseptable. For Statlandvatnet synes konfliktnivået knyttet til landskaps- og friluftslivsinteressene å være mindre. Berørt areal er heller ikke så stort. Etter vårt syn vil en begrenset på reguleringshøyden i hekkeperioden for storlom, også innebære at Statlandvatnet vil ha et vannstands nivå gjennom sommersesongen som er akseptabelt.

Statlandelva, og det kunstige elveleiet mellom Storvatnet og Statlandvatnet der riksvei 215 krysser, ser ut til å være av mindre betydning for friluftslivet. NVE mener likevel at noe minstevannføring bør slippes av hensyn til landskap og friluftsliv. Kommunen har selv ut fra hensynet til biologisk mangfold foreslått en minstevannføring på 10 % av middelvannføringen, tilsvarende ca. 45 l/s på denne strekningen. Etter vårt syn så vil en minstevannføring som ivaretar hensynet til biologisk mangfold også være tilstrekkelig til å ivareta landskaps- og friluftslivsinteressene.

Influensområdet er påvirket av flere tekniske inngrep og vil i følge søknaden ikke redusere INON områder. I følge DNs kart og miljødata vil reguleringen av Storvatnet redusere et relativt stort område av INON-areal i sone 2 og noe i sone 1. NVE vil til dette bemerke at kommunen i en årrekke har regulert Storvatnet og Statlandvatnet med mer enn 1 meter, som er nedre grense for å beregne tap av bortfall av INON-areal ved vassdragsreguleringer. Det kan ut fra opplysninger i søknaden virke som om DNs kartdata ikke er oppdatert med hensyn på eksisterende situasjon.

NVE mener at Storvatnet kan reguleres noe og fortsatt være akseptabelt med tanke på landskap og friluftsliv. Samtidig må en ta hensyn til at sensommeren ofte er en kritisk periode for settefiskproduksjonen. Dersom den omsøkte reguleringshøyden av Storvatnet reduseres noe i sommersesongen, samtidig som det settes krav om høy vannstand i storlommens hekkeperiode i begge

vatna, slik det fremgår av ovenstående avsnitt om biologisk mangfold, er NVE likevel kommet til at virkningene knyttet til de omsøkte reguleringene er akseptable ut fra hensynet til landskap og friluftsliv.

Landbruk

I følge søknaden skal det settes opp gjerde ned mot elva langs beiteområdene. I følge grunneierne vil dette få negative konsekvenser for dyrene som bruker elva som en viktig drikkevannskilde. I følge søker er det avklart at bruk av elva som drikkevannskilde for beitedyr ikke vil være i konflikt med bruk av elva til settefiskproduksjon. Eventuelt oppsett av gjerde må avklares direkte mellom berørte parter.

Reindrift

I følge høringsuttalelse fra reindriftsforvaltningen vil tiltaket ikke komme i konflikt med reindriften i området.

Kulturminner

Det er ikke kjente automatiske kulturminner i området. NVE mener forholdet til kulturminner ikke har avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet siden ev. nye funn kan ivaretas gjennom standardvilkår om kulturminner.

Samfunnsmessige virkninger

Søkerne har primært søkt om økt vanntilgang til settefiskanlegget, men ønsker å utnytte vannressursene ytterligere ved i tillegg å reetablere to kraftverk i vassdraget. Kommunen har som nevnt tidligere som del av NVEs sluttbehandling uttalt at det er kraftverksdriften som skal være styrende. Vi legger likevel vekt på at en regulering vil bidra til å sikre vanntilgang til settefiskanlegget.

Søker påpeker at økt utnyttelse av naturressursgrunnlaget vil være et svært viktig bidrag og vil veie tungt både bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk. NVE ser det som god samfunnsmessig utnyttelse å kombinere to slike tiltak. Ved en regulering av både Storvatnet og Statlandvatnet vil en få et betydelig magasin for settefiskproduksjon samtidig som en kan produsere noe ekstra kraft. NVE mener det er av betydning at kommunen reetablerer de to gamle kraftverkene og er med på å sikre arbeidsplasser ved settefiskanlegget.

Settefisk

Med 3 m reguleringshøyde i Storvatnet vil dette gi et magasinivolum på ca. 6 mill m³. I tillegg kommer et magasinivolum i Statlandvatnet på 3,9 mill m³. NVE mener at Namdal settefisk AS vil få et betydelig reguleringsmagasin med tanke på eksisterende settefiskproduksjon samtidig som de da vet hva de må tilpasse en eventuell økning i anlegget etter.

Reguleringene vil etter vårt syn bidra til å sikre settefiskanlegget vann i tørre perioder. Om det også gir rom for økt vannuttak vil NVE ta endelig stilling til når søknad fra settefiskanlegget skal avgjøres etter at vedtak er fattet i denne saken.

NVE mener at med begrensninger på reguleringshøyden i sommerperioden er virkningene av den omsøkte reguleringen akseptabel for friluftsliv og biologisk mangfold. NVE legger vekt på at det er i

sommerhalvåret behov for vann til settefiskanlegget er størst. Dette skyldes vanntemperatur, biomasse og produksjonsmønster. Samtidig er det i sommersesongen at friluftsinteressene er størst. Etter vår oppfatning vil det likevel være mulig å kombinere disse to hensynene i en fastsettelse av et manøvreringsreglement.

NVE vil påpeke at det er Namdalseid kommunes ansvar å holde seg innefor de fastsatte reguleringsgrensene ved en ev. konsesjon, og det er derfor av stor betydning at settefiskanlegget har en god dialog med konsesjonshaver om reguleringene og planlegger produksjonen ut fra den manøvrering som kommunen legger opp til innenfor det som fastsettes i vilkårene.

For settefiskanlegget mener NVE at det vil være positivt at de får et relativt stort kontrollerbart vannmagasin som kan hindre vannmangel, spesielt på sensommeren, samt nye rør som ev. kan øke vanninntaket til anlegget og dermed gi større fleksibilitet i produksjonen. Dette forutsetter at selskapet har en avtale med kommunen om reguleringen av magasinene i kritiske perioder for settefiskproduksjonen. Etter det NVE kjenner til har ikke Namdal settefisk AS planlagt framtidig produksjon med resirkuleringsanlegg, og med gjennomstrømningsanlegg vil vanntilgangen kunne være kritisk i tørre år. NVE vil derfor bemerke at ved betydelig økning i smoltproduksjon, opp mot 7,5 mill stk, slik som er beskrevet i søknaden, mener NVE at Namdal settefisk AS må vurdere ytterligere vannbesparende tiltak som resirkulering.

Oppsummering

NVE legger vekt på at tiltaket vil gi positive ringvirkninger lokalt i form av verdiskapning og næringsutvikling samt en viss økning i ny årlig fornybar energiproduksjon. Eksisterende arbeidsplasser vil sikres samtidig som det vil gi mulighet til å etablere nye. Tiltaket vil bedre forholdene for dagens smoltproduksjon med tanke på sikrere vanntilgang i perioder med lite nedbør.

Eventuelle uheldige virkninger av betydning som følge av økt regulering vil bli på biologisk mangfold, landskap og friluftsliv. Reguleringen kan få negative virkninger for ørretstammen i Storvatnet og Statlandvatnet. Storlom vil bli negativt påvirket av en økt regulering. Ulempene kan etter vårt syn i stor grad avbøtes ved å sette restriksjoner på reguleringen i hekkeperioden og noe videre utover sommeren.

Avbøtende tiltak som minstevannføring hele året på de berørte elvestrekningene vil etter vårt syn redusere skadevirkningene på landskap, friluftsliv og for livsmiljøet i og langs elvene. I vurderingen legger NVE vekt på at tiltaket vil bedre forholdene for smoltproduksjonen i kritiske perioder med lite nedbør samt at NVE ser det som positivt at de gamle kraftverkene blir tatt i bruk igjen.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE anbefaler at det blir gitt tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Storfossen og Lillefossen kraftverk samt regulere Storvatnet og Statlandvatnet til kraftproduksjon.

Det er Namdal settefisk AS som drifter eksisterende settefiskanlegg. NVE vil sluttbehandle søknad om økt vannuttak til settefiskanlegget når søknad fra settefiskanlegget foreligger.

Forholdet til energiloven

Namdalseid kommune har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en 22 kV jordkabel til eksisterende linjenett. Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for NVEs anbefaling.

NTE er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Dersom Namdalseid kommune ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke godkjenne detaljplanene for kraftverkene før det er dokumentert at det er tilgjengelig nettkapasitet.

Merknader til konsesjonsvilkår etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Reguleringsgrenser

Storlom er en fugl som er meget sårbar for reguleringer i hekkeperioden og fram til ungene har kommet seg på vannet. NVE setter derfor en begrensning på reguleringene i Storvatnet og Statlandvatnet der vi samtidig tar høyde for at vatna har en viss variasjon i vannstanden også i dag i denne perioden.

For at reguleringene ikke skal drukne et ev. reir skal vannstanden i Storvatnet og Statlandvatnet være på HRV 1. mai. I perioden 1. mai – 15. juli skal det kun reguleres mellom kote 134 og 133,6 moh i Storvatnet og kote 109,7 og 109,3 i Statlandvatnet.

Av hensyn til biologisk mangfold, friluftsliv og landskap har NVE begrenset reguleringshøyden for Storvatnet i perioden 16. juli – 1. september til 1,5 m, mellom kote 134 og 132,5.

Det skal settes opp merke både ved Statlandvatnet og Storvatnet som viser høyeste vannstand og laveste regulerede vannstand og et informasjonsskilt som informerer om vilkårene for reguleringen. Dette skal plasseres godt synlig for allmennheten. Utformingen av skilt og merking inngår som del av NVEs oppfølging etter post 4.

Oppsummert gir dette følgende for regulering av magasinene:

Magasin	Reguleringsgrenser		Reguleringshøyde m	Magasinvolym mill. m ³
	Øvre kote	Nedre kote		
Storvatnet	134	131	3	6,9
Statlandvatnet	109,7	107	2,7	3,9

Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner. Høydene refererer seg til SKs høydesystem (NN 1954).

Vannstanden i Storstvatnet og Statlandvatnet skal være på HRV 1. mai. I perioden 1. mai til 15. juli kan Storstvatnet reguleres mellom kote 134 og 133,6, og Statlandvatnet kan reguleres mellom kote 109,7 og 109,3. I perioden 16. juli til 1 september kan Storstvatnet reguleres mellom kote 134 og 132,5. For øvrig kan reguleringen foregå etter kommunens behov.

Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs vurdering av minstevannføring for Storfossen og Lillefossen kraftverk:

Middelvannføring	l/s	708
Alminnelig lavvannføring	l/s	100
5-persentil sommer	l/s	100
5-persentil vinter	l/s	100
Største slukeevne (Storfossen kraftverk)	l/s	900
Største slukeevne (Lillefossen kraftverk)	l/s	1100
Minste slukeevne (Storfossen kraftverk)	l/s	200
Minste slukeevne (Lillefossen kraftverk)	l/s	200

Slipp av minstevannføring vil være med på å opprettholde levevilkårene for fugl, fisk og andre organismer i og langs vassdraget samtidig som det vil bidra til at vassdraget opprettholder en viss landskapsmessig verdi. På bakgrunn av miljørapport, befarings og en samlet vurdering av vassdraget mener NVE at det må slippes en minstevannføring på 50 l/s hele året fra Finnhallerdammen ved Storstvatnet, fra Statlandvatnet forbi inntaket til Storfossen kraftverk og forbi inntaket til Lillefossen kraftverk.

Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring ved inntakene og vannstandene i Storstvatnet og Statlandvatnet er på laveste tillatte nivå for sesongen, skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverkene skal ikke være i drift i en slik situasjon.

Det skal etableres måleanordning for registrering av minstevannføring. Namdalseid kommune pålegges å installere/bygge og ta i bruk nødvendig arrangement som gjør det mulig for vassdragsmyndigheten å kontrollere at det slippes en minstevannføring i henhold til vilkårene i tillatelsen. Dataene skal kunne forelegges på forespørsel fra vassdragsmyndighetene. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen ivaretas gjennom godkjenning av detaljplanen.

Start-/stoppkjøring av kraftverket skal ikke forekomme. Driften av kraftverket må være slik at kjøringen blir mest mulig jevn, og med myke overganger.

NVE vil vurdere ev. krav om minstevannføring forbi inntaket til Namdal settefiskanlegg AS i Strupindammen ved en ev. tillatelse til økt vannuttak til anlegget.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE vil ikke godkjenne detaljplanene før det er dokumentert at det er tilgjengelig nettkapasitet, jf. merknader under avsnittet "forholdet til energiloven" foran.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Detaljer i prosjektet, som utforming av inntaket, støydemping og miljøtilpasning av kraftstasjonene med mer, ligger under denne post. Eventuelle terrengskader som følge av transport skal utbedres så raskt som mulig.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Dersom det senere vurderes nødvendig å pålegge utsett av fisk kan fylkesmannen gjøre dette i medhold av vilkåret. Ev. pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen og Sametinget kommer inn under dette vilkåret. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

"Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Merknader fra Hilmar Petter Klinge, Solgunn og Otto Ekker, samt Kristin Østvik Ekker omhandler ellers privatrettslige forhold som må avklares mellom partene.